

77109

వెలుగు వాలకుల నీతాలత

అంతరకూ ప్రాంతంగా వున్న వాతావరణంలో పారిగా మారుచుంది. కాళం మేఘాచిత్రమైంది. వున్నా వీస్తున్న గాలి ఉర్భతమైంది. చినుకులు భం అయ్యాయి. చిలువలు చినుకులు కాస్తా కుండపోతగా మారింది. ముద్దంలో ఎక్కడో వాయుగుండం ఏర్పడింది. అది తగా బంపడి కొస్తా అంద్రా ప్రాంతాలకు తుఫానుగా వంది. రేడియోలో ప్రత్యేక వాతావరణ సూచనలు. వేసలు వట్టెవారు సముద్రంలోకి పోదామింవారు. పల్లపు ప్రాంతాల వారిని భాగ్యమున్నారు. వివరీతమైన గాలి... వెల్లు పోతున్నాయి. వది పొంగి ఊళ్ళోకి రాసాగింది. పల్లపు ప్రాంతంలోపున్న పూరిపాకల్లోని జనాలు ఎంత దృష్టవంతులు!

ధయాందోళనలు... బీభత్సం... ఉరకలు... గులు... ప్రాణాలు రక్షించుకోవాలని తాపత్రయం. గుడిసెలో పడుకుని ఏద్రపోతున్న రాజాకి మెరకవన వది. ఆకాశంలోని ఉరుములు అతని గుండెల్లో గాల్చి పుట్టిస్తూ ఏద్రకు దూరం చేసినా పగలంతా బిచ్చగాడికి ఒక పెద్ద సమస్య వచ్చిపడింది. దాని గురించి ప్రవంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. కానీ పరిష్కారం ఏదీ కరకలేదు. అందువల్ల కొద్దిగా నిరాశ పడిపోయాడు. ఏ ని చేస్తున్నా పరిష్కారం కోసం ఆలోచిస్తూనే వున్నాడు.

అప్పటికే వాడి కాళ్ళు మోకాళ్ళదాకా వీళ్ళలో మునిగివున్నాయి. ఆంధ్రం చేస్తే లాభం వుండదని తోచింది. సీత చెయ్యి మరింత గట్టిగా పట్టుకుని ఆ వీళ్ళలో వెమ్మదిగా నడుస్తూ ఆ చెట్టు దగ్గరకు వచ్చాడు. చెల్లెల్ని భుజం మీద ఎక్కించుకుని ఆ చెట్టు క్రించాడు. తర్వాత తనూ చెట్టు ఎక్కడానికి ప్రయత్నించి సు. పట్టు తప్పతూ వుండటంతో కాస్త కష్టం అచ్చింది. యువా పట్టుదడవని ఏకమారు గుడిసె ప్రయత్నించి మొత్తానికి చెట్టు విక్కాడు. కొమ్మమీద కూర్చుని గుడిసెనక చూశాడు. అప్పడే వాడికి తల్లి, తండ్రి గుర్తు వచ్చారు. వాళ్ళు ఇంకా ఏద్రపోతూనే వున్నారా... గుడిసెలో ఏం చేస్తున్నారు. తమ కోసం వెతుకుతూ వుండిపోయారా? తమ మళ్ళి చెట్టు దిగి గుడిసెలోకి వెళ్ళి వాళ్ళను కూడా తీసుకురావాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఆకాశంలో మనక వెలుతురు. బహుశా తెల్లవారుతోంది కాబోలు. "సీతా... ఇక్కడే వుండు... వేమ వెళ్ళి అమ్మను,

అయ్యను తీసుకువస్తాను" అన్నాడు. "అన్నా... వద్దు. నన్ను విడిచివెళ్ళకు... నాకు భయం..." అంది బేగా సీత. చెల్లెలు భుజం మీద అనురాగంగా చెయ్యివేశాడు. సరిగ్గా అదే సమయానికి గుడిసె బయటకు వచ్చిన తల్లి, తండ్రి కచ్చించారు. రాజాలో నంతోషం పెల్లుబికింది. తల్లి గుండెలు బాదుకుంటూ ఏడ్వటం కచ్చించింది. బహుశా ఆమె తామిద్దరి గురించి కంగారునడుతోంది కాబోలు. గట్టిగా అరిచాడు. "అమ్మా... మేం... ఈ చెట్టుమీద వున్నాం కంగారునడకండి. మీరు జాగ్రత్త"

"సీత ఏదిరా?" తల్లి ప్రశ్నించింది. "నాతో వుంది. మీరు కూడా ఏదో చెట్టు ఎక్కండి. వీళ్ళు బాగా వచ్చేస్తున్నాయి" మళ్ళి అన్నాడు రాజా. "వరే. మీ కోసం మేం కంగారునడుతున్నాం. మంచివనే చేశారు" అన్నాడు అతని తండ్రి రంగప్ప. ఆ తర్వాత భార్యతో మంకవైపు వెళ్ళిపోయాడు. గాలి బాగా వీస్తోంది. చెట్టుకోమ్ములు ఊపోతున్నాయి. వర్షం తగ్గింది కనుక కూదుల్లా పొడివే చినుకుల బాధ తప్పింది. చెట్టుకోమ్మును మాత్రం గట్టిగా పట్టుకోవల్సిన అవసరం కలుగుతోంది. "సీతా... గట్టిగా పట్టుకో. పట్టుతప్పి జారిపోతే కష్టం. కింద మీటి ప్రసవాం చాలా ఉర్భతంగా ఉంది" అంటూ చెల్లెల్ని హెచ్చరించాడు. సీతకు చాలా భయంగా వుంది. చరిగారికి తట్టు కోలేకపోతోంది. పచ్చగా నలుకుతోంది. గట్టిగా చెట్టు కొమ్మ పట్టుకుంది. పూర్తిగా తెల్లారింది. పరదమీటి ఉర్భతం రానురాను ఎక్కువ అవుతోంది తప్ప తగ్గుముఖం వట్టే మూచనలు కనపడటంలేదు. వర్షం తగ్గినా ఈ వీరంతా ఎక్కడ మంచి వస్తోందో అర్థంకాలేదు వాడికి. తమ గుడిసెవైపు చూసిన రాజా గుండెలు గతుక్కుమన్నాయి. గుడిసె దాదాపు మునిగిపోయింది. అంటే... అంటే ఏటీమట్టం బాగా పెరిగిపోయిందన్నమాట! కంగారంగా తమ కూర్చున్న చెట్టు మొదలు నక చూశాడు. ఒళ్ళు జలదరించింది. చెట్టు చాలా భాగం మునిగిపోయింది. ఏటీమట్టానికి దాదాపు అయిదు అడుగుల ఎత్తులో వున్నాడు తమ.. అంటే. సీతనక చూశాడు. ఆమె కళ్ళు మూసుకుని కొమ్మును గట్టిగా పట్టుకుని కూర్చుంది. "సీతా... భయపడకున్నావా... సర్వాలేదు. వీళ్ళు తగ్గిపోతాయి" అన్నాడు. ఆ చెట్టుమీద వున్న ఆ ఇద్దరిలో వాడే పెద్ద. అందుకే ఆ రకంగా మార్పాడేడు కానీ వాడికి కూడా చాలా భయంగా వుంది. చెల్లెలుకి భయభయం చెప్పింది తోచి అలా అన్నాడు. "అన్నా... ఆకలి వేస్తోంది" అంది సీత. విజమే. వాడికి కూడా ఆకలి వేస్తోంది. చెల్లెలు చెప్పిన తర్వాత ఆ విషయం గుర్తు వచ్చింది వాడికి. "గొప్ప ఓర్పుకో. తినడానికి ఏం దొరుకుతుంది ఇప్పుడు?" అన్నాడు. అంతకంటే వాడు మాత్రం ఏం చెయ్యగలడు? తాము కూర్చున్న చెట్టు ఏం చెట్టా అని చూశాడు. సేవచెట్టు. అట్టే. ఆ వళ్ళు తినడానికి నవకిరావు. ఇద్దరూ అలాగే ఆ చెట్టుకోమ్ముమీద నాలిపోయి కళ్ళు మూసుకున్నారు. ఒకవక్క. ఆకలి... మరోనక్క ఏద్రలేమి. చిచ్చగా కునుకువట్టింది. అరగంట తర్వాత గట్టిగా కేక విచ్చించటంతో ఉలిక్కినట్టాడు రాజా. సీత క్రిందకు జారిపోయింది. వీళ్ళలో మునిగిపోవడానికి ఏద్రంగా వుంది. ఒక చేత్తో చెట్టుకోమ్ము మాత్రం ఆంధ్రభూమి సన్నిత వారపత్రిక 22-1-87

పట్టుకుంది.

“అన్నా... చచ్చిపోతున్నాను” గట్టిగా అరిచింది.

రాజు శరీరం రోమాంబితం అయ్యింది. వాడికి చెల్లెలు అంటే ఎక్కడలేని ప్రేమానురాగాలూ వున్నాయి. వెంటనే క్రింది కొమ్మలమీదకు చేరాడు. ఒక చెయ్యి ముందుకు వాసి చెల్లెలు సీత చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకుని బలం అంతా ఉపయోగిస్తూ ఆమెను తనవైపుకు లాక్కొందుకు ప్రయత్నించాడు. రెండోచేత్తో చెట్టుకొమ్మ పట్టు కున్నందువల్ల సీతను రక్షించడానికి ఒకే చెయ్యి ఉపయోగించవల్సి వస్తోంది. వ్యతిరేకదిశలో ప్రవహిస్తున్న నీరు సీతను దూరంగా లాక్కొనడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. పళ్ళు దిగపట్టే... బలం అంతా ఉపయోగించి... పర్యవేక్షణ దారవోస్తూ.

సీతను తనవైపుకు లాక్కొందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు రాజు.

సీత నీళ్ళలో దాదాపు తడిసిపోయింది. ఆయాసంతో రొప్పవోతోంది. కాళ్ళు కొట్టుకుంటోంది.

“అన్న...య్యా... నన్ను ... నన్ను... బ్రతికించు’ అంది బరువుగా.

“భయపడకు చెల్లె... నేను... వున్నాను కదా.” అన్నాడురాజు ఆమె చేతిని గట్టిగా పట్టుకుని.

నీటి బలం ఎక్కువైంది. రాజు తాలూకు చేతి పట్టును ఆ బలం సడలిస్తోంది.

నెమ్మదిగా ... అతి నెమ్మదిగా ... పట్టు సడలి పోతోంది.

సీత చెయ్యి రాజు చేతిలోంచి జారిపోయింది.

అంతే ... వేగంగా ... అతివేగంగా ... ఆమె నీటిలో కొట్టుకు పోయింది.

అది చూసిన రాజు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. అదురుతున్న పెదవుల్ని సంబోధన వాక్కిపట్టాడు.

“సీతా” అంటూ దిక్కులు అదిరేలా అరిచేడు.

వాడికి ఈతలాదు. చచ్చివుంటే చెల్లెలికోసం ఆ నీళ్ళలో దూకి ఆమెను రక్షించి వుండేవాడు.

ఈతలాకుండా నీళ్ళలో దిగితే చెల్లెల్ని రక్షించుకోలేడు నరికదా తనూ చచ్చిపోవాలి.

అందుకే నీమి చెయ్యలేక చేతులు ముడుచుకొని కొమ్మమీద కూర్చుండిపోయాడు.

ప్రాణం కంటే ఎక్కువగా సీతను అభిమానించే వాడి కళ్ళముందే సీత ఆ రకంగా బలి కావడంతో ఉన్నాదిలా

వారయ్యాడు. రెండువేతుల్ని చెట్టుకొమ్మకు వేసి
 బకుంటూ గట్టిగా ఏడ్చాడు.
 వాడికళ్ళలోంచి కారుతున్నది నీళ్ళు కాదు... రుధిరం!
 నీత కన్నీళ్ళునుంతు మేలా రెప్పపాటు కూడా
 చిపోయిన వాడిలా మాస్తూ వుండిపోయేడు.
 ఆ తర్వాత తలవంచుకుని కుళ్ళిమట్టి ఏడ్చాడు.
 ఆ పసివాడు అంతకంటే ఏం సాహసం చెయ్యగలడు
 ఇక?
 వాడి వయసు పది... నీత ఆరేళ్ళది.

* * *

మట్టిగాడికి ఒక పెద్ద సమస్యవచ్చి పడింది. దాని
 పని తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. కానీ పరిష్కారం ఏదీ
 రకలేదు. అందువల్ల కొద్దిగా నిరాశపడిపోయాడు. ఆ
 ంగా నిరాశ పడినందువల్ల ఏమీ ప్రయోజనం
 వడదనీ, ఏదో రకంగా ఆ సమస్యను
 'స్మరించుకోవాలని' తెలిసినవాడు కనుక పేరుకుపోయిన
 నిరాశను కొద్దికొద్దిగా దూరం చేసుకుంటున్నాడు.
 ఏ పని చేస్తున్నా పరిష్కారం కోసం
 లోచిస్తూనే వున్నాడు.

ఒకరకంగా ఆలోచిస్తే అదేమంత పెద్ద సమస్యకాదు.
 ఇం చెప్పాలంటే చాలామంది సాధారణ వ్యక్తులు కూడా
 లాంటి సమస్యను ఎదుర్కొంటారు.

'నీ జీతం రెండువేలే అయితే ఆరువేలల ఫిరీడు చేసే
 ళ్లు ఎలా కట్టగలిగిస్తా' అంటూ అనినీత ఏదోధక కాశావారు
 క అంచగింది అధికారిని ప్రశ్నిస్తే ఏం జవాబు చెప్పి
 లా సమస్య ఆ అంచగింది అధికారి ఎదుర్కొంటాడు.
 పట్టిగాడి సమస్య అది కాదు.

'వమ్మ! ప్రేమించావంటూ కల్లబోర్లీ కబుర్లు చెప్పి
 లోలేని ఆశల్ని కేకతింపి నా శీలాన్ని హరించావు'.
 వ్యధ వేసు వెం తప్పిస్తా. ఏం చెయ్యమంటావు?'
 అంటూ ఒక అమాాయకులాలు మోసకారి అబ్బాయిని
 ప్రశ్నించినపుడు ఆ కుల్రాడు ఏళ్ళు నములుతూ ఆ
 సమస్య గురించి ఎలా తప్పించుకోవాలా అని ఆలోచిస్తాడు.
 పట్టిగాడి సమస్య అదీ కాదు.

'ఏండులోవైనా కత్తి చెయ్యవచ్చుగానీ ప్రాణాలు
 ఏదొట్టే మందులతో ఆ వ్యవహారం పనికి రాదంటే నా
 మాట వివరేడు. ఈ వ్యవహారం బయటపడి మన
 ప్రాణాలమీదకు వచ్చింది. ఏం చేద్దాం మరి?' అని ఒక

పార్లమెంట్ మంత్రి పార్లమెంట్ అడిగినపుడు ఆ మందుల
 కం పేనీ పార్లమెంట్ తలపట్టుకుని కూర్చుని ఆ సమస్య నుంచి
 ఎలా బయటపడాలా అనుకుంటాడు.

మట్టిగాడి సమస్య అలాంటిది కాదు.
 వాడి సమస్య... సాతికరూపాలు.
 ఆ సాతిక రూపాలులు ఎలా సంపాదించాలా అన్నదే
 వాడి సమస్య.

అవును. వెట్టివాకిరీ రద్దు చెయ్యబడిన ఈ దేశంలో
 వెలకు యాకై రూపాలులు జీతంతో పనిచేసే గొడ్డు ఈ
 మట్టిగాడు. ఏకటి వుండగానే లేచి 'పెద్దదొర' ఇల్లు చేరి
 ఆ పశువుల సాకలోపడి రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని మళ్ళీ
 ఏకటి పడిన తర్వాత ఇల్లు చేరే ఇరవై సంవత్సరాల యువ
 కుడు ఈ మట్టిగాడు.

ఇప్పుడు జీతానికి రెట్టించు పని చేయించుకునే
 పెద్దదొర.

వాడు కూడా ఒక మనిషి అని, వాడికి రక్తమాంసాలు
 వున్నాయనీ, ఏ శాంతి అన్నది వాడికి కూడా అవసరమే
 అని గుర్తించని దొరసాని.

కొడుక్కో నచ్చే జీతం తనే వ్యయంగా పెద్దదొర నుంచి
 అందుకుని, కొడుకుకి ఏమైనా అవసరాలు వున్నాయా
 అన్న ఆలోచన లేకుండా ఆ డబ్బుని పూర్తిగా తాగుడుకే
 వాడుకునే అతని తండ్రి రంగప్ప.

కొడుకు మీద ఆపారమైన ప్రేమానుసాగాలు వున్నా
 అలు భర్తకు చెప్పలేకా, ఇటు కొడుకు కట్టుకున్న చింకీ
 బట్టులు చూడలేకా మధ్యన నలిగిపోతున్న అతని తల్లి
 కాంతమ్మ.

ఇదీ... మట్టిగాడి చుట్టూవున్న సమస్యల చరిత్ర.
 సాతిక రూపాలులు అవసరం పడిన తర్వాత నుంచి
 వాడి మనసులో శాంతి నశించింది. ఆ డబ్బు ఎవరు
 ఇస్తారు? ఈ అవసరం ఎలా తీరుతుంది?

ఏకటిపడిన తర్వాత పాలు ఏతికి గిన్నె అమ్మగారి చేతికి
 ఇయ్యడానికి వెళ్ళిన మట్టిగాడికి గదిలో కూర్చుని సాతం
 చదువుకుంటున్న పెద్దదొరగారి చిన్న కొడుకు
 కప్పించాడు.

'మనిషి గొప్పవాడు కావాలంటే తను అనుకున్నది
 సాధించాలి. అలా సాధించడం కోసం ప్రయత్నాలు
 చెయ్యాలి. ఎటువంటి ప్రయత్నాలూ చెయ్యకుండా
 చేతులు ముడుచుకుని కూర్చుని అనుకున్న పని
 జరగటంలేదని బాధపడేవాడు మూర్ఖుడు...' అంటూ

పిడుగు

హాం వర్క చేసుకురాని
 కుర్చాడితో మ్యాస్టర్ ఇలా
 అన్నాడు.

"ఇప్పుడే ఇలా అయితే రేనేం
 చేస్తావురా?"

"మీరు చాలా అవభ్యంగా
 మాట్లాడుతున్నారు సార్" చెప్పాడు
 కుర్చాడు.

—మన్వన సుధాకర్ (విజయవాడ)

ఏదో వుత్తకం చూసి చదువుతున్న చిన్న అబ్బాయి
 మూలలు విన్నాడు మట్టిగాడు. తను మూర్ఖుడు
 కారాడు. ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి... ఏ రకంగావైనా సాతిక
 రూపాలులు సంపాదించాలి.

"ఒరేయ్... సాతుం త్రం పనిమనిషి రాలేడు. హాల్లో
 చెత్త అంతా పేరుకుని వుంది. ఒకపిరి వెళ్ళి తుడు..."
 అంది దొరసాని. అవిడపేరు మహాల్క్ష్మి. మట్టిగాడు
 ఆమెను 'దొరసానీ' అంటాడు.

చెప్పిన పని అంతా తలవంచి చెయ్యడమేకానీ తనకు
 అలభ్యం అయిపోతోంది చెప్పలేని మనస్తత్వంగా
 మట్టిగాడు వివరంగా తలకాసి చివురు తీసుకుని హాల్లోకి
 వచ్చాడు.

పెద్దదొర ఎవరో పెద్దమనుషులతో కూర్చుని కబుర్లు
 చెప్పున్నాడు. హాలు తుడిచి రోసలకు వెళ్ళబోతుంటే—

"ఒరేయ్... ఇలా... అన్నాడు దొర.

చివురు రోసంపెట్టి వచ్చాడు వాడు.

"చెప్పండి... ఏం తెప్పించమ? ఏమ్మీయా...
 రమ్మా...?" అడిగేడు దొర వచ్చిన పెద్దమనుషులతో.

రెండు నిమిషాల తర్వాత చివుడుం జరిగింది.

ఒక కాగితం తీసుకుని ఏదో రాశాడు దొర. ఆ తర్వాత
 పక్కలోంచి పెళపెళలాడుతున్న వంద రూపాలులు
 కాగితాలు రెండుతీసి మట్టిగాడికిచ్చి—

"ఈ చీటిలో సామాన్లు ప్లా... అన్నాడు దొర.

అర్థం అయినట్లు తల ఊపేడు. వాడికి ఇది
 మామూలే... ఇలా తరచు దొర కోసం 'వెంకటేశ్వర
 వైప్' దుకాణం నుంచి సీపాలు తీసుకువస్తూ వుంటాడు.
 డబ్బు చూడగానే వాడికి ఆ అవసరం గుర్తు వచ్చింది.
 "దొరా... వాకు... వాకు... సాతిక రూపాలులు
 కావాలి" అన్నాడు.

గట్టిగా వచ్చాడు దొర.

"ఎంతలా... సాతిక సైసలా..." అన్నాడు

వేలాకోశంగా దొర.

హాల్లోని పెద్దమనుషులంతా వేచాకోశంగా వచ్చేరు.

తలవంచుకున్నాడు వాడు. గుండెల్లోంచి బాధ తమ్ముకు
 వచ్చింది. వెంసుంలో పరువు ప్రతిష్టలతోపాటు ఉన్నత
 స్థితిలో వున్న ఆ పెద్దమనుషులు అందరూ కళ్ళి ఒక

కావీ Ravi Shankar

మీకంటే ముందే ఓ కథ
 ఎక్కో ఇంట్లో చెప్పేసి వుంటావు...
 మీ ఇంట్లో కథనుంటూ
 తిరిగివచ్చింది..

మర్నాడు

"నీ అన్న తీర్మానం టే తీర్మానం. నీ దిక్కున్న చోట చెప్పకో పో" కోసంగా చెప్పారు సుబ్రాహ్మణ్యం.
 "తీర్మానపోతే తీర్మానపోయావు. ఇంత అమర్నాడుగా మాట్లాడతావా?" హాంకరించాడు.
 "క్షమించండి. మీ రుణమును తీర్చలేనని తెలుపుటకు విచారించున్నా" మర్నాడుగా చెప్పాడు.
 -పి. నర్సయ్య (మర్నాడు)

బీద యువకుని పూర్వయాన్ని దెబ్బతీయడం ఘోరాతిఘోరమైన చర్య. అవమానంతో వాడి ముఖం కమిలిపోయింది.

"పాతికపైసలు కాదు దొరా... పాతిక రూపాయలు కావాలి..." అన్నాడు మళ్ళీ.

మర్నాడు ఇలా మళ్ళీ తిరిగి జవాబు చెప్పాడని అనుకోలేదు దొర. అందుకే కాస్త అశ్రద్ధగా వాడి ముఖంలోకి చూశాడు.

"వెళ్ళు... ముందు నేను చెప్పిన పని చెయ్య" అన్నాడు దొర.

ఆ రకంగా జవాబు చెప్పడంతో మర్నాడులో ఆశలు రేగాయి.

"పని పూర్తి అయ్యాకా... ఇస్తారా..." అడిగేడు. కోపం వచ్చింది దొరకి.

"చెప్పరా... వెళ్ళు... చెప్పిన పని చెయ్య" అంటూ అరిచేడు.

బెదిరిపోయాడు వాడు. ఇక మాట్లాడేందుకు ధయిర్యం చాల్లేదు. తలవంచుకుని గబగబా వెళ్ళిపోయాడు.

పని పూర్తి చేసి వచ్చిన తర్వాత దొర కనీసం. "పోరా... వెళ్ళిపో..."

మారుమాట్లాడకుండా ఇట్లు చేరాడు వాడు.

రోగిష్టితల్లి యధాప్రకారం కుక్కిమంచంమీద పడుకుని మూలుగుతూ కప్పించింది. తండ్రి ఇంకా కట్టుపాకమంచి వచ్చినట్లు లేదు. కుండముతా తీసి చూస్తే అందులో ఒకరికి పరిపడే కూడు మూతం కప్పించింది. దాన్ని తండ్రికోసం పుంచేసి కడుపు నిండానీళ్లు తాగి ఎంకీబాంత్ వేంమీద పరుచుకుని నిద్రపోయేడు.

ఆ మర్నాడు ఉదయం గాడిద చాకిరీ కోసం 'దొర' ఇంటికి వెళ్లిన తర్వాత పరసగా ఒక పది పన్ను పుట్టుకు వచ్చాయి. కుక్కిననేమలా వారునాక్కూకుని ఆ పన్ను అప్పి చేశాడు.

"ఒరేయ్ మర్నాడు... ఇంకొక పని చెయ్యాలిరా..." అయివుంటాడని అనుకుంది.

వాడికి డబ్బు ఇయ్యకపోవడమే వాడికి మేలు చేసిన అనుకోవడంతో వాడికి సహాయపడ దల్చుకోలేదు ఆమె.

"వెళ్ళు టిక్కెట్లు తీసుకురా..." అంది. "తీసుకువచ్చిన తర్వాత ఇస్తారా?" అడిగేడు ఆశగా వాడిలో లేనిపోని ఆశలు కల్పించకూడదని అనుకుంటే అడ్డంగా తిప్పింది.

"లాభంలేదురా" వేమె ఖర్చుచేసే ప్రతిపైసా గురించి అయ్యగారికి వివరాలు ఇయ్యాలి. వేమె ఏకం డబ్బు ఇచ్చానంటే అయినకు కోపం వస్తుంది. అయినే మన తిప్పగా అడుగు..." అంది.

నీరసించిపోయాడు వాడు. అయ్యగార్ని ముం అడిగేవని, అయిన మొండి చెయ్యి చూపించారని చెప్పడం ఇష్టంలేకపోయింది వాడికి.

"వెళ్ళు... మీన మేషాలు లెక్కించకు టిక్కెట్లు అయ్యపోతాయి. ఆ సినిమా చాలా బాగుందట."

"వెళ్ళిపోకీ చేయించుకోవడం ఎంత అమానుష చర్య" అయ్యగారికి చూపించేడట.. నీకు అనన్య అర్థంకావులే... వెళ్ళు..." అంటూ తొందర చేసింది ఆమె.

అక్కడేంచి వెంటనే కదిలేడు వాడు పక్కన ఉన్న ఫీయేటర్ కి.

ఆ రాత్రి మనమలో గట్టిగా నిర్ణయించుకుని తండ్రితో గొడవ పడ్డాడు.

"నీ... పాతిక రూపాయలా" ఎదవ విషయం... వాకాడ ఎక్కడున్నాయి?" అన్నాడు రంగప్ప.

"వా జీతం అంతా మీరే తీసుకుంటున్నారా కదా" రైర్యం చేసి అన్నాడు వాడు.

దాంతో ఎక్కడలేని కోపం వచ్చింది రంగప్పకి. మర్నాడి వద్దనంచి వాలుగు గుడ్లలు గుడ్లడు గట్టిగా.

"నీరా... వా జీతం అంటున్నావు. ఒట్లు తిమ్మరిగా ఉన్నారా... పక్కం ఒలిపేస్తాను..." అన్నాడు అరుస్తూ రంగప్ప.

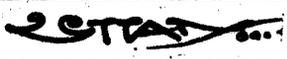
తల్లివచ్చి మధ్యలో కల్పించుకుంది కానీ లేకుంటే చాలా గొడవ జరిగేది.

"ఎందుకు దిడ్లు... అంతపొమ్ము..." అడిగింది తల్లి. చెప్పలేదు వాడు. "నీ... చెప్పిన బ్రతుకు... పాతిక రూపాయలు సంపాదించుకోలేకపోతున్నాడు."

అవును, కాదుల మధ్య చివ్వుగా తల అడించేడు వాడు. వాడు తన ఖర్చు గురించి రహస్యంగా పుంచదలుచుకోవడం ఆమెలో అనుమానం లేసింది.

పదునులో పున్న కుర్రవాడు. ఏ దురవస్థాల్లో బానిస రూపాయలు సంపాదించుకోలేకపోతున్నాడు."

మత్తుమందు

ఎక్కడ లేని బాధ పాడుచుకు వచ్చింది. పాకల్ ఒకమూల గొంతుక్కుర్చుని మోకాళ్ల మధ్య కలపెట్టుకుని ఏడుస్తూ వుండిపోయాడు.

తల్లి బ్రతిమాలినా కూడా ఆరాత్రి భోజనం చెయ్యలేదు. వాడి మనసులో ఆశాంతి పేరుకుపోయింది. ఆ చేతకానితనం తలుచుకుని మరింత బాధపడ్డాడు. ఈ ప్రపంచంలో ఎన్నెన్నో వింతలు..విద్వేషాలు..అదృశ్యతలు జరిగిపోతున్నాయి. తమమూలం పాతిక రూపాయలు సంపాదించుకోలేకపోతున్నాడు. రాత్రి పరిగ్గా నిద్రపట్టలేడు వాడికి. ఆసుర్వాడు ఉదయం దొర ఇంటికి వెళ్లగానే పనిమనిషి రాలేదన్న కబురు తెలిసింది.

అది రాని రోజున ఇల్లు తుడవాలిన్న బాధ్యత వాడిదే. అందుకే మరొకరు చెప్పవల్సిన అవసరం లేకుండా చీపురు తీసుకుని అసని చెయ్యసాగాడు. అఖరుగా దొరగదిలోకి వెళ్ళాడు. ఆ గది తుడుస్తూ వుండగా మంచంక్రింద బాగా చెత్తపేరుకుని కచ్చింది. పనిమనిషికి చాలా ఆశ్చర్యం వైచైన చెత్తంతా ఊడ్చి పని అయిపోయిందనిపిస్తుంది. చీపురు పెట్టుకుని మంచంక్రిందకు దూరేడు. ఒకమూలగా ఒక పర్చు కచ్చింది వాడికి. దాన్ని చేతిలోకి తీసుకుని బయలుకు వచ్చి తెరిచాడు. అందులో చాలా డబ్బువుంది. వాడి గుండెలు వేగంగా కొట్టుకున్నాయి.

హాల్లో కూర్చుని పేవరు చదుపుకుంటున్న దొర దగ్గరకు వచ్చాడు. "దొరా" అంటూ పిలిచాడు. "ఊ..." అన్నాడు. ఆయన పేవర్లోంచి తం ఎత్తకుండా. "మీ పర్చు..." తలతిప్పి చూపేడు దొర. సుబ్బిగాడి చేతిలోని పర్చుచూసి ఉరిక్కినట్టాడు. "ఎక్కడ దొరికింది?" చెప్పాడు సుబ్బిగాడు.

దొర ముఖంలో ఆనందంతోపాటు ఆశ్చర్యంకూడా కనపడింది. ఆ పర్చు అందించేడు సుబ్బిగాడు. "నిన్నుట్టుంచి కచ్చించడంలేదురా.. మూడువేలు పున్నాయి ఇందులో...ఎక్కడపోయిందా అని తెగ బాధపడిపోతున్నాను..." అన్నాడు ఆయన దాన్ని అందుకుని. "అందులోని డబ్బు లెక్క పెట్టుకోండి..." లెక్క పెట్టేడు. అంతావుంది. సుబ్బిగాడి వంక సంతోషంగా చూశాడు. "ఒరేయ్..థాంక్స్ రా.." అన్నాడు ఆయన. సుబ్బిగాడికి ఆ మాటలకు అర్థంలేదు. కానీ నోమెన్చేర్స్ అని అనాలన్న నిశ్చయం తెలియదు. అక్కర్లుంది కదిలేడు వాడు. "ఒరేయ్..ఇలా రా.." పర్చులోంచి పాతిక రూపాయలు తీశాడు దొర. "తీసుకో...ని నిజాయితీ నాకు వచ్చింది. నీకు ఏదో అవసరం వచ్చిందని అన్నావుకదా.. అందుకే ఇస్తున్నాను. తీసుకో.." అన్నాడు ఆయన. తీసుకుందుకు వంకోవించాడు సుబ్బిగాడు. "ఇది అప్పుకాదు...నీకు బహుమతి..నా సంతోషం కొద్దీ ఇస్తున్నాను. తీసుకో..కాదనకు.. తీసుకోకపోతే నేను బాధపడతాను..." అన్నాడు దొర. వెమొద్దిగా ఆ సామ్ము అందుకున్నాడు వాడు. "దండాలు దొరా..." అన్నాడు సంతోషంగా. డబ్బులేని వాళ్లు అందరూ డబ్బు కనపడితే దొంగతనం చెయ్యడానికి వెనుకాడరన్న సమ్మకం దొరది. అందుకు వ్యతిరేకంగా ఒక నిజాయితీపరుడు ఈ రోజు ఆయన కళ్లముందు నిలబడి వుండటం ఒక కొత్త అనుభవం ఆయనకు. నిజాయితీ అన్నది కులమత బేదాలు, జాతి వివక్షత, ఆర్థికస్థితిగతులలోని తేడాలు అన్నది లేకుండా ఎక్కడయినా వుండవచ్చునన్న నిజం మొదటిసారి తెలుసుకున్నాడు ఆయన. "ఒరేయ్...నిన్నుమాసి నేను గర్వపడుతున్నానురా..." అన్నాడు ఆయన. సిగ్గుపడిపోయాడు సుబ్బిగాడు. మరొకసారి దొరకు నమస్కారం చేసి అక్కర్లుంది కదిలాడు. వాడికి చాలా సంతోషంగా వుంది. ఎందుకంటే వాడి అవసరం ఈ

కనపడింది. ఆ పర్చు అందించేడు సుబ్బిగాడు. "నిన్నుట్టుంచి కచ్చించడంలేదురా.. మూడువేలు పున్నాయి ఇందులో...ఎక్కడపోయిందా అని తెగ బాధపడిపోతున్నాను..." అన్నాడు ఆయన దాన్ని అందుకుని. "అందులోని డబ్బు లెక్క పెట్టుకోండి..." లెక్క పెట్టేడు. అంతావుంది. సుబ్బిగాడి వంక సంతోషంగా చూశాడు. "ఒరేయ్..థాంక్స్ రా.." అన్నాడు ఆయన. సుబ్బిగాడికి ఆ మాటలకు అర్థంలేదు. కానీ నోమెన్చేర్స్ అని అనాలన్న నిశ్చయం తెలియదు. అక్కర్లుంది కదిలేడు వాడు. "ఒరేయ్..ఇలా రా.." పర్చులోంచి పాతిక రూపాయలు తీశాడు దొర. "తీసుకో...ని నిజాయితీ నాకు వచ్చింది. నీకు ఏదో అవసరం వచ్చిందని అన్నావుకదా.. అందుకే ఇస్తున్నాను. తీసుకో.." అన్నాడు ఆయన. తీసుకుందుకు వంకోవించాడు సుబ్బిగాడు. "ఇది అప్పుకాదు...నీకు బహుమతి..నా సంతోషం కొద్దీ ఇస్తున్నాను. తీసుకో..కాదనకు.. తీసుకోకపోతే నేను బాధపడతాను..." అన్నాడు దొర. వెమొద్దిగా ఆ సామ్ము అందుకున్నాడు వాడు. "దండాలు దొరా..." అన్నాడు సంతోషంగా. డబ్బులేని వాళ్లు అందరూ డబ్బు కనపడితే దొంగతనం చెయ్యడానికి వెనుకాడరన్న సమ్మకం దొరది. అందుకు వ్యతిరేకంగా ఒక నిజాయితీపరుడు ఈ రోజు ఆయన కళ్లముందు నిలబడి వుండటం ఒక కొత్త అనుభవం ఆయనకు. నిజాయితీ అన్నది కులమత బేదాలు, జాతి వివక్షత, ఆర్థికస్థితిగతులలోని తేడాలు అన్నది లేకుండా ఎక్కడయినా వుండవచ్చునన్న నిజం మొదటిసారి తెలుసుకున్నాడు ఆయన. "ఒరేయ్...నిన్నుమాసి నేను గర్వపడుతున్నానురా..." అన్నాడు ఆయన. సిగ్గుపడిపోయాడు సుబ్బిగాడు. మరొకసారి దొరకు నమస్కారం చేసి అక్కర్లుంది కదిలాడు. వాడికి చాలా సంతోషంగా వుంది. ఎందుకంటే వాడి అవసరం ఈ

తెలివి

"ఇద్దరం విడిపోతూ అప్పి నగం నగం వంచుకుందాం. కానీ పీల్లలు ముగ్గురు. ఎలా వంచుకోవడం?" భర్త అడిగాడు. "నిజమే. ఇంకొకరు పుట్టిందాకా అగి ఆ తర్వాత వంచుకొని విడిపోదాం" తెలివిగా చెప్పింది. -జి. వెంకట్ (నిజామాబాద్)

డబ్బుతో తీరిపోతుంది. ఆ సుర్వాడు ఉదయం పదిగంటం ప్రాంతంలో అలా బయలుకు వెళ్ళాంని పెద్ద దొర బయలుదేరుతుంటే నలుగురు పెద్ద మనుషులు వచ్చారు. "రండి..." అంటూ ఆహ్వానించాడు ఆయన. "ఎక్కడికో బయలుదేరినట్టున్నారే..." అన్నాడు ఒకడు. "పర్చులేదు. అదేమంత ముఖ్యమైన పనికాదులెండి. కూర్చోండి...నిమిటి విశేషం?" అడిగేడు దొర. వచ్చిన వాళ్లు అందరూ కూర్చున్నారు. పద్దని వారిస్తున్నా వినకుండా భార్యను పిల్చి కాపేలు తీసుకు రమ్మని చెప్పాడు. "చెప్పండి..అంతా కట్టు కట్టుకుని వచ్చారంటే ఏదో విశేషం ఉండాలే...నేకాయన గొంతు వవరించుకుని అన్నాడు. "చెప్పేందుకు నిమించండి...చందా వసూళ్లకని బయలుదేరాం..ప్రథమంగా మీ ఇంటికి రావాలను కున్నాం కానీ కుదరలేదు. అందుకు అన్యధా. భావించకుండా మీ పంతు చందాగా భారీగా.. " "చందా దేవికి?" అడిగేడు దొర. "అదేనండీ...తుపాను బాధితుల కోసం..మొన్న వచ్చిన తుపానుకి అప్పపూర్ణలాంటి మన ఆంధ్రదేశం తీవ్రమైన నష్టాలకు గురి అయ్యందన్న విషయం మీకు తెలియనిదికాదు. ఎంతో ఆస్తి నష్టం, జన నష్టం కలిగింది. పంటలన్నీ పాడయ్యి రైతుల పొట్టలు కొట్టాయి. ఎన్నో ఇళ్లు జలమయం అయ్యి ఎందరో గూడు పోగొట్టుకున్నారు. ఎన్నో పశువులు వచ్చిపోయాయి. వ్యవసాయం ప్రాంతాలు అప్పి ప్యతానంగా మారాయి. ప్రభుత్వం తనవంతు సహాయంగా ఎన్ని రాయితీలు ప్రకటించినా ఆ నష్టం పూడదు. అందుకే ఎన్నో వ్యవసాయ సంస్థలు ముందుకు వ

మిగులు

ముగ్గుల్ల:

కట్లాచ్చే వాళ్లకి అలాగే వస్తోంది చుక్కొటి విచ్చిగాలి మొగుడికి యగరల యంతే తోడున్నా సెలకి రెండు కేజీల రురాలదార మిగుళ్ళింది.....

అందం

“నీ బాయ్ (నెండుకు ఇంత పొత్తుగా పిచ్చినట్టడానికి కారణం ఏమిటి?” అడిగింది భావ్యన కన్య నని.

“తెలీదు. కానీ.. (నతిరోజూ నాతో మాత్రం అంటుండేవాడు” “ఏమని...?”

“రోజూ రోజూకూ నీ అందం నన్ను పిచ్చివాణ్ణి చేస్తోందని...” చెప్పింది కన్యన.

—బి.వి.ఎన్.బాబు (తెనాలి)

చ్చి వదుంకట్టుకుచి చేయూత ఇస్తున్నాయి. మన ఊరి వాళ్లందరూ కూడా కల్చి కొంత సొమ్ము పోగుచేసి బాధితులకోసం ఖర్చు చెయ్యాలని నిర్ణయించాం. అందుకే చందాలు మూలు చేస్తున్నాం.

ఈ ఊర్లో అందరికంటే భాగ్యవంతులు మీరు. మమ్మల్ని విరాళవరచుకుండా పెద్ద మొత్తం చందా ఇయ్యాలని కోరుతున్నాం” అన్నాడు ఒకరు.

ఇంతలో కాసీలు వచ్చాయి. తలోక కన్య అందుకున్నారు.

“నిమిట్...ఈ ప్రకృతి విళయతాండవాల అసలే అంతంతగావున్న మనదేశ ఆర్థిక సరిస్థితుల మీద గొడ్డలిపెట్టులా తయారవుతున్నాయి...” అంటూ నిట్టూర్చాడు మరో పెద్దమనిషి.

దొర ఆలోచనలో పడ్డాడు. చందా ఎంత ఇయ్యాలి. ఒక వంద ఇస్తే చాలా? మిగతావాళ్లు ఎంతెంత చందాలు ఇచ్చారో ఒకపారి తెలుసుకుంటే దానిపట్ల తమ ఎంత

ఇయ్యాలి? నిర్ణయించుకోవచ్చు. ఆ ఆలోచనరాగానే చందాల తాలూకు రివీల్ బుక్ అడిగేడు. ఒక్కొక్క కౌంటర్ ఫాయిల్ చూడసాగేడు. ఒకవోల మాపులు ఆగిపోయాయి. సుబ్బరాజు...ఎన్ ఆఫ్ రంగప్ప..పాతికరూపాయలు. ఉరిక్కిపడ్డాడు.

“ఈ సుబ్బరాజు...” అంటూ సుధ్యలో ఆగిపోయేడు. “అదేవంటే...మీ ఇంట్లో పనిచేస్తాడు కదా..మర్నీగాడు...వాడే..”

దొర వెంటనే మార్గదర్శక సోయాడు. ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయాడు.

“వాడే వ్యయంగా వచ్చి ఆ సొమ్ము ఇచ్చాడు...” అన్నాడు ఒకడు.

ఒళ్లు జలదరించింది. ఒక విముషం పేపు మెదడు మొద్దు బారింది. ఆ పెద్ద మనుషులు చెప్పున్న విజం జీర్ణం చేసుకుందుకు కాస్త సమయం పట్టింది. ఆశ్చర్యంతో కనుబొమ్మలు ముడిపడ్డాయి.

“నిమిటిసారే...ఎంత ఆలోచిస్తున్నారు?” తల అడ్డంగా తిప్పేడు దొర.

“సుబ్బిగాడి గురించేనా?...చైవోయ్..వాడిలో ఇంత మూవత్యం వుంటుందని మాలో ఎవ్వరూ కూడా అనుకోలేదు. పది సంవత్సరాల క్రితం వచ్చిన తుఫానులో వాడి చెల్లెలు వాడి కళ్లముందే చచ్చిపోయిందట నీటి ప్రవాహంలో పడి. అందుకే తుఫాను పేరు చెప్పే ఈ రోజుకూడా వాడి మనసులో ముల్లగుచ్చుకుంటుందట.

వాలాగ ఎందరో తమ తమ చెల్లాయిల్ని, తమ్ముల్ని, తల్లిని, తండ్రిని సోగొట్టుకున్నారు...అలాంటివార్ల కష్టంలో నేనూ పాలు పంచుకుంటాను. అందుకే ఈ పాతిక రూపాయలూ.. అంటూ సొమ్ము ఇచ్చేడు. అలా అంటూ వచ్చుడు వాడి కళ్లలోనీళ్లు తిరిగాయి. మేం అందరం చలించిపోయాం అంటే చమ్మంది..” అంటూ మరొక పెద్ద మనిషి నివరించాడు.

దొరకళ్లు ఆశ్చర్యంతో విప్పారాయి. సుబ్బరాజు ఉరస్ సుబ్బిగాడు తనను పాతిక రూపాయలు అడగటం తమ కసిరి కొట్టడం గుర్తు వచ్చింది. వాడు ఏదో అనవరం వుందని అన్నాడు ఆ అనవరం ఇదే అన్నమాట!

సుబ్బిగాడు పాతికరూపాయల చందా ఇస్తే తమ వంద

ఇయ్యడమా? ఏం మర్యాద?! “వెయ్యమూల వందపార్లు ఇస్తాను. పరేనా?” అని వచ్చిన వాళ్లు అందరూ హర్షం వెలిబుచ్చారు. పర్చులోంచి సొమ్ముతీసి ఇచ్చేడు. వచ్చిన పెద్ద మనుషులు అందరూ సమస్కారం చేసి శాలపు తీసుకున్నారు. సోఫిలో వా జార్లవడి ఆలోచించసాగేడు దొర.

సుబ్బరాజు ఎంత గొప్పవాడు! మలల ఆర్థికంగానూ తనకంటే ఎంతో తక్కువ స్థాయిలో ఈ రోజు తన మనసులో ఒక గొప్ప వెలుగు వున్నట్లు భీద వాళ్లలో విజయాలి వుండదని తమ అను అభిప్రాయం తప్పని రుజువు చేశాడు.

అవదలో వున్న వాళ్లను అడుకోవాలన్న భావన త కలగడానికి సర్వోత్తమం కారణం వాడే.

స్వార్థపరుడి మనసులో విందుగా పేరుకుపోయివుంటుంది.

సరోపకారి వ్యాధయంలో వెలుగు ప్రకాశిస్తూ వుం డి. ఆ వెలుగు మరొక మనసులోని చికటిని సార్వద అంతకంటే వింకాలాళి?

“గ్రేట్..యువర్ రియల్లీ గ్రేట్ సుబ్బరాజు అనుకున్నాడు ఆయన..

“అయ్యగారూ..కొంచెం తప్పకుంటారూ..పోపాక్రి తుడవాలి..” అన్న సుబ్బిగాడి మాటలకు ఉరిక్కి చూశాడు ఆయన.

ఎదురుగా చీపురు పట్టు సుబ్బిగాడు..అదే...సుబ్బరాజుగాడు..

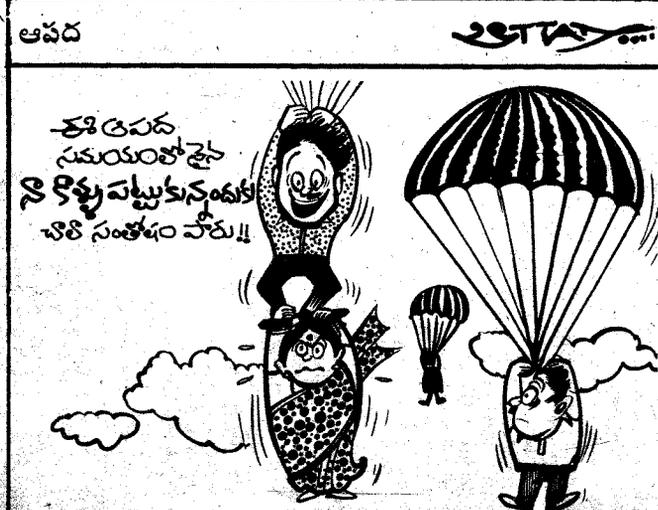
సుబ్బిగాడి ముఖంలోకి సంతోషంగా చూశాడు దొ వాడి ముఖంలో ఏ భావమూ లేదు.

“అయ్యో కొంచెం తప్పకుంటారూ..” మ అన్నాడు వాడు.

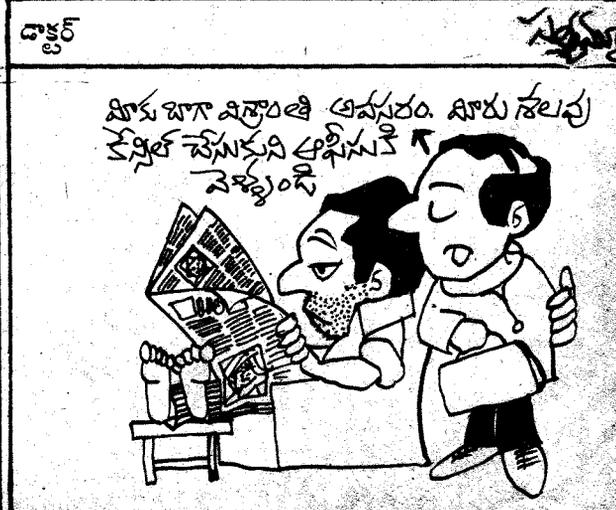
సుబ్బిగాడి చేతిలోంచి చీపురు లాక్కుచి నేలపి ఏపిరాడు దొర. వాడిని దగ్గరకు లాక్కు కౌగిలించుకున్నాడు ఆయన.

ఈసాంచని ఈ చర్యకు ఉక్కిరిచిక్కిరి అయ్యూ సుబ్బిగాడు.

ఏదో పనిమీద అక్కడకు వచ్చిన మహాత్ము ఆశ్చర్యంగా భర్తవైపు చూస్తూ చొమ్మి విలబడిపోయింది.

కలితపద సమయంపాక్షేప ని కిచ్చువట్టుకున్నండుక లితి సంతోషం వాడు!!

మీకు జాగా ఇస్తాం అవసరం. మీరు శాలపు కష్టాల పోషకుని అభిముఖి వెళ్ళండి